

Amikor a képregényhős fegyverbe lép: Az Európai Unió Törvényszéke megmentette Obelix hírnevét

A jól felépített márkanév és annak hírneve az egyik legnagyobb érték egy vállalat számára, amelynek védelme még a teljesen eltérő iparágakkal szemben is kulcsfontosságú lehet. Kiváló példa erre az Európai Unió Törvényszékének egyik döntése, amelyet 2026. május 13-án hirdettek ki Luxembourgban. Az ügy középpontjában az ismert Astérix & Obélix képregénysorozat kiadója, a Les Éditions Albert René, valamint az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO) és egy lengyel vállalkozó, a Works 11 Michał Lubiński állnak. A történet még 2022-ben kezdődött, amikor az EUIPO a lengyel vállalkozó javára lajstromozta az „Obelix” szövedjegyet olyan árucikkekre, mint a lőfegyverek, lőszeres és robbanóanyagok.

A képregények kiadója azonnal jogi lépéseket tett, és kérte a fegyverekre bejegyzett védjegy törlését. Kérelmét a korábbi saját európai uniós OBELIX védjegyére, valamint arra a jelentős kárra alapozta, amelyet ez a fegyveres társítás okozhat a márka jó hírnevének. Az EUIPO azonban első körben elutasította ezt a törlési kérelmet, mivel úgy vélte, hogy a kiadó nem bizonyította kellőképpen a korábbi védjegy hírnevét. A kiadó nem hagyta annyiban a dolgot, és az Európai Unió Törvényszékéhez fordult, amely végül megsemmisítette az EUIPO elutasító határozatát.

A Törvényszék ítéletében rámutatott, hogy egy védjegy hírnevének megítélésekor az ügy összes lényeges tényezőjét együttesen kell figyelembe venni, még akkor is, ha az egyes tényezők önmagukban nem lennének elegendők a hírnév igazolására. Ilyen releváns tényezőnek számít például a védjegy által birtokolt piaci részesedés, a használat intenzitása, földrajzi kiterjedtsége és időtartama, valamint a vállalkozás által a védjegy népszerűsítésébe fektetett beruházások nagysága. A bíróság szerint az EUIPO elemzése hiányos és téves volt, mert nem vette megfelelően figyelembe azokat a bizonyítékokat, ahol az „Obelix” vagy „Obélix” kifejezés mellett szerepelt a lajstromozott védjegyet jelölő ® szimbólum.

Az üzleti szereplők számára kiemelten fontos tanulság az is, hogy a bíróság szerint az EUIPO indokolatlanul hagyta figyelmen kívül azokat a bizonyítékokat, amelyeknél az Obelix megjelölést az Asterix megjelöléssel együtt használták. A Törvényszék egyértelműen kimondta, hogy az ilyen együttes használat egyáltalán nem akadályozza meg annak megállapítását, hogy a fogyasztók az „Obelix” kifejezést különálló védjegyként érzékeljék. Ezáltal a név önállóan is képes hírnevet szerezni, vagyis a márkatársítások nem gyengítik az egyes karakternevek egyedi védelmi szintjét.

Az ügy másik kritikus pontja a különböző iparágak közötti kapcsolat megítélése volt. Az EUIPO korábban arra hivatkozva utasította el a kérelmet, hogy túl nagy a távolság a fegyverek és a képregények között, és a két termékkör vásárlóközönsége között nincs átfedés. A Törvényszék szerint azonban ez a korlátozó megközelítés hibás volt. A bíróság hangsúlyozta, hogy a két védjegy közötti kapcsolatot globálisan kell vizsgálni, figyelembe véve minden releváns tényezőt, beleértve a korábbi védjegy megkülönböztető képességének fokát is, függetlenül attól, hogy az egy eleve meglévő tulajdonság, vagy a használat során alakult ki. Az EUIPO nem vizsgálta meg kellőképpen azt a kapcsolatot, amely a két megjelölés között fennáll, és amely a védjegyek társításához, ezáltal pedig a korábbi márka hírnevének sérelméhez vezethet.

KOVÁCS RÉTI SZEGHEŐ
ÜGYVÉDI IRODA

A döntés háttérének megértéséhez érdemes felidézni az európai uniós védjegyrendszer alapjait. Az európai uniós védjegyek az Európai Unió teljes területén érvényesek, és párhuzamosan állhatnak fenn a nemzeti védjegyekkel. Az uniós védjegybejegyzési kérelmeket az EUIPO-hoz kell benyújtani, a hivatal döntései ellen pedig a Törvényszékhez lehet fordulni jogorvoslatért. Ha egy megsemmisítési kereset megalapozott, a Törvényszék megsemmisíti a vitatott aktust, az érintett intézménynek pedig kötelessége új döntést hozni.

Bár a Törvényszék mostani döntése komoly győzelem a jól ismert márkák tulajdonosai számára, a jogi folyamatnak még nincs feltétlenül vége. A Törvényszék határozatával szemben – annak közlésétől számított két hónapon és tíz napon belül – fellebbezést lehet benyújtani az Európai Unió Bíróságához, bár ez kizárólag jogkérdésekre korlátozódhat. Fontos korlát továbbá, hogy a fellebbezést egy előzetes befogadási eljárásnak vetik alá. Ehhez csatolni kell egy kérelmet, amely bemutatja, hogy a fellebbezés által felvetett kérdések az uniós jog egysége, következetessége vagy fejlődése szempontjából alapvető fontosságúak. Mindenesetre ez az ítélet világos üzenetet hordoz a piaci szereplők számára: a hírnévnek örvendő márkák védelme kiterjedhet a saját profiljuktól merőben eltérő piacokra is, ha a harmadik fél általi használat sértheti a nehezen felépített üzleti imázst